

Hvorfor nei til mer landbasert vindkraft i Agder

Presentasjon på kommunestyremøte om vindkraft
i Åmli 27. 2020

av/ Tor Punsvik, styremedlem i La Naturen Leve

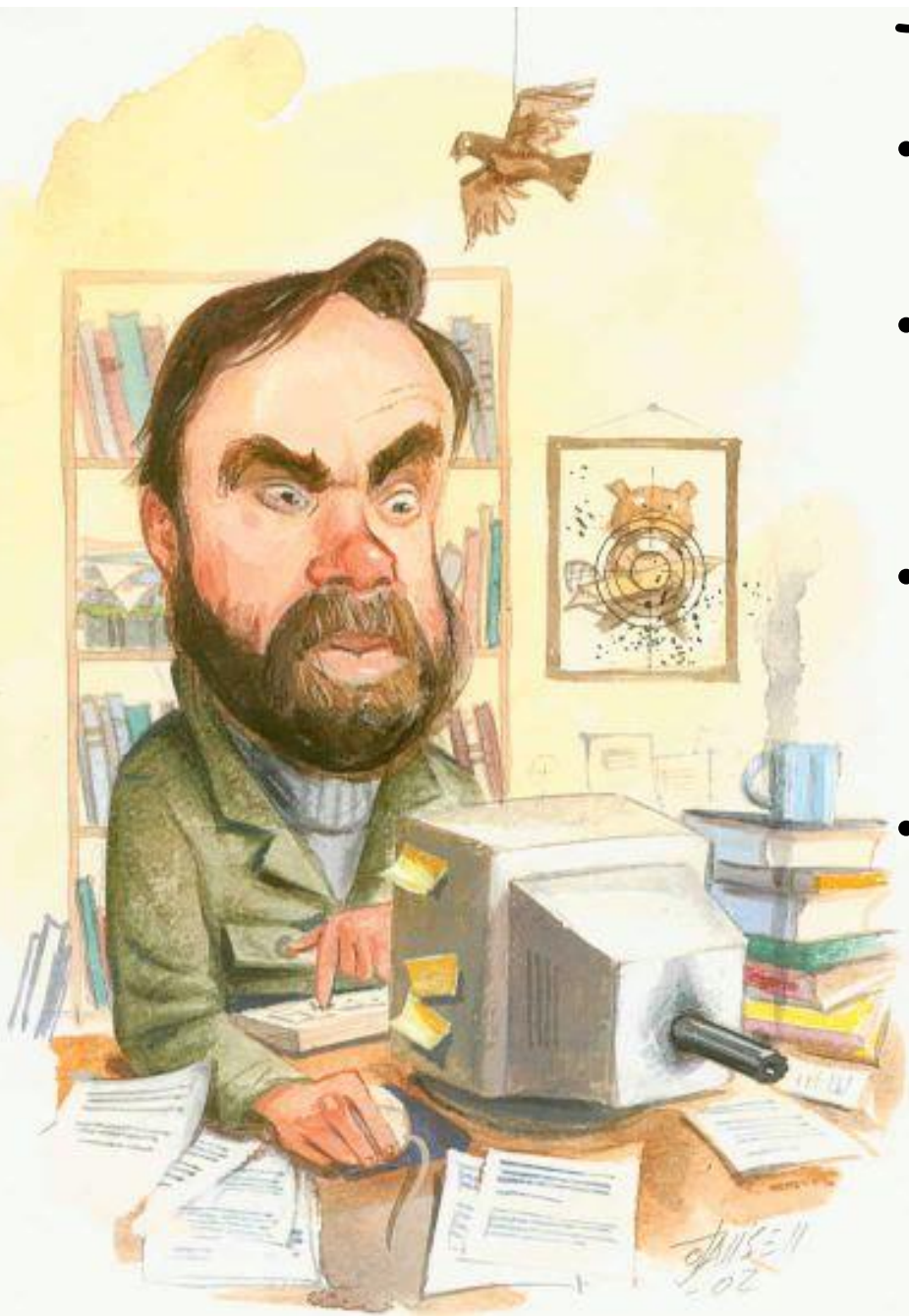
La Naturen Leve?

Riksdekkende naturvernorganisasjon opprettet i 2013 med ca. 6000 medlemmer. 7 styremedlemmer + rådgivere.

På ingen måte klimaskeptikere, men vindkraftskeptikere!

Jobber mot naturødeleggende vindkraft i Norge.

Vi ønsker oss stadig flere medlemmer og deltakere på våre facebook-sider. Kontakt: <https://lanaturenleve.no/>

Tor Punsvik er også;

- Viltforvalter hos Fylkesmannen i Agder fra 1/1 1983 til 1/3 2019 - hovedsakelig Vest-Agder
- Hovedansvarlig for behandling av vindkraftsaker hos fylkesmannen i perioden 2010-2015
- Håndterte bl.a. Skorvehei, Tonstad, Skveneheii, Siragrunnen og oppfølgingen av Lista
- Erfarte gjennom arbeidet hos Fylkesmannen:
 - Tette bånd mellom konsesjonssøker og NVE
 - «Tvilsomme» konsekvensutredninger, jfr. Md
 - Uforutsatte støyproblemer på Lista
 - Overkjørsel av biologisk mangfold & nml
 - Splittede lokalsamfunn

Dette er en vindmølle

Dette er en vindturbin

Det er forskjell på «vindparker» og andre parker!

Smøla «vindpark»

Slottsparken, Oslo

Vi synes ordet «vindindustri» er mer dekkende...

Lista

10 meter brede veier,
40-50 meter brede veikryss

(Vi har selv målt dem)

Tonstad vindkraftverk, Agder 2019

(foto Risa)

Tonstad vindkraftverk nå - i dagslys

Oversiktsbilde, Bjerkreim 2018

Her er noen av de sprikende oppfatningene om hvorvidt norsk vindkraft kan bidra til å redusere fossilt brensel i Europa:

Vindkraftorganisasjonen Norwea

1 TWh norsk vindkraft dytter ut 1 TWh fossil kraft i andre land, så enkelt er det!

Fridtjof Nansens Institutt , Cicero og NHH, 2019

Slik virkning har norsk vindkraft ikke, bl. a. på grunn av EUs kvotesystem ETS.

<https://www.dn.no/forskningviser-at-/klima/energi/fornybar-energi/ventepremie-a-hente-i-vind/2-1-554551>

11 fremtredende forskere, Klassekampen 2. mars 2019

ETS fungerer ikke! Et uoversiktlig, byråkratisk villnis. Ingen kjenner de faktiske utslippene. Meglerne, ikke klimaet, har høstet de største fortjenestene.

Miljødirektoratet, mars 2019

Vi vet ikke nok om klimaeffekten til å kunne redegjøre for den

Professor Anders Skonhoft, NTNU, Dagens Næringsliv 1. juni 2019

EUs kvotesystem medfører at det er kvotetaket som bestemmer klimavirkningen. Hittil har systemet ikke virket etter hensikten.

Naturfilosofisk seminar – 21. august 2019

6 – 60 % auka produksjon frå opprusting- og utvidingsprosjekt (O/U)

Den mest miljøvenlege form for ny el-produksjon

Professor Leif Lia, NTNU/HydroCen

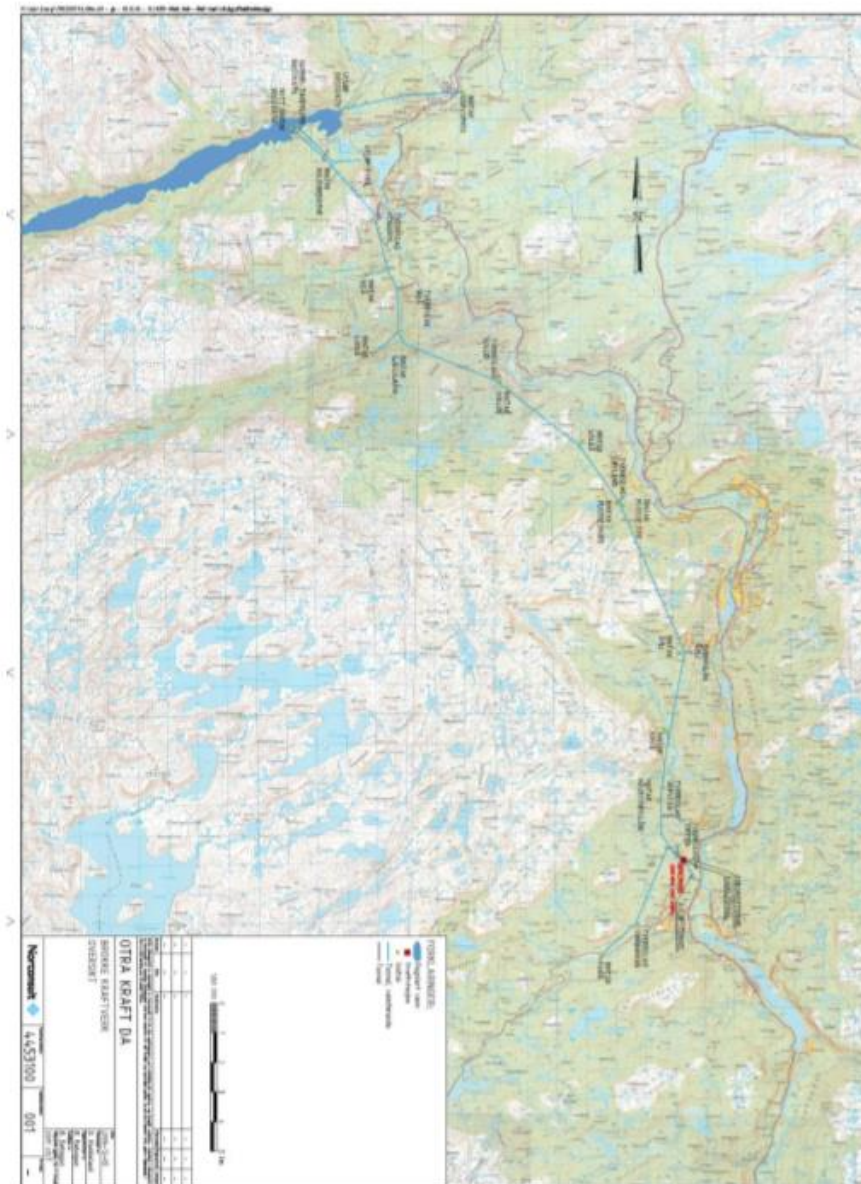

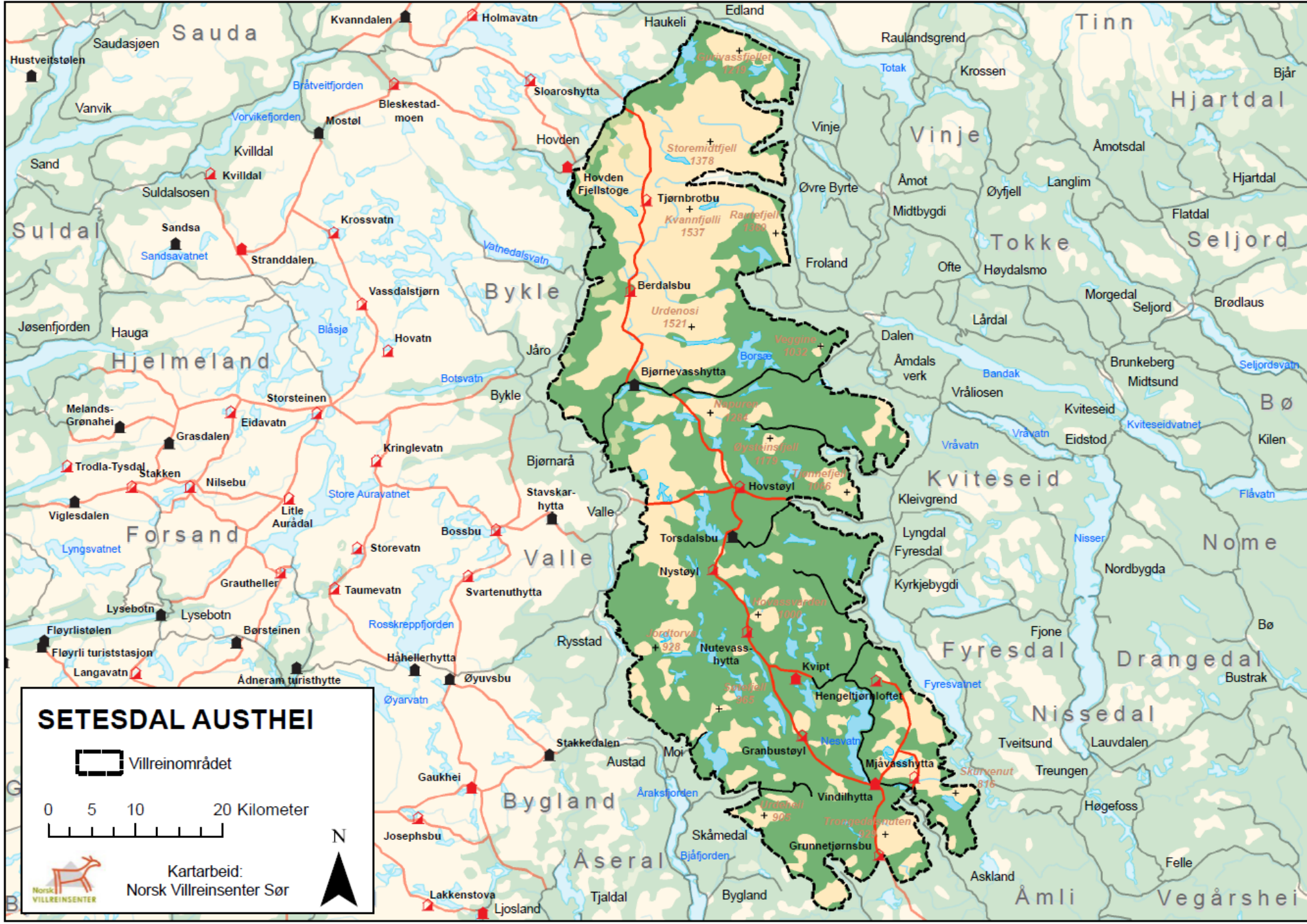
Prosjekta

Prosjekt / Utviding	Kraftproduksjon		Auka produksjon	
	Før	Etter		
	[GWh]	[GWh]	[GWh]	[%]
Fløyrlí	192	252	60	31 %
Leirfossene	150	193	43	29 %
Nedre Vinstra	972	1 197	225	23 %
Follafoss	140	180	40	28 %
Funna	60	73	13	22 %
Bláfalli Vik	585	710	125	21 %
Skjerka, ny kraftstasjon	492	622	130	26 %
Skjerka, ny høgare dam	622	665	43	7 %
Skjerka, nytt tilsig	665	820	155	23 %
Meråker og Tevla	150	512	362	241 %
Tyin og Holsbru	1 180	1 662	482	41 %
Sauda	1 146	1 850	704	61 %
Brokke Nord og Sør	1 565	1 740	175	11 %
Nedre Røssåga	1 853	2 053	200	11 %
Øvre Røssåga	890	940	50	6 %
Embretsfoss	215	335	120	56 %
Lysebotn	1 320	1 500	180	14 %
Gausbu, Åmdal og Skree	153	238	85	56 %
Framruste og Øyberget	-	650	650	-
Breidalsoverføringa	650	775	125	19 %
Total	13 000	-	3 967	31 %

Mogelig prosjekt Brokke kraftverk, Setesdal

- Falltap i tunnelsystem 90 – 100 GWh
- Høg brukstid
- Massetippar frå utbygginga er nesten borte

Sauda
 Hustveitstølen
 Saudasjøen
 Vanvik
 Sand
 Suldal
 Suldalsosen
 Sandsa
 Sandsavatnet
 Stranddalen
 Hjelmland
 Melands-Gronahei
 Trødla-Tysdal
 Stakken
 Nilsebu
 Viglesdalen
 Forsand
 Lyngsvatnet
 Lysebotn
 Lysebotn
 Fløyrlistølen
 Fløyri turiststasjon
 Langavatn
 Adneram turisthytte

Kvanndalen
 Holmavatn
 Haukeli
 Bratveitfjorden
 Vorkikefjorden
 Mostøl
 Bleskestadmoen
 Sloaroshytta
 Hovden
 Hovden Fjellstoge
 Bykle
 Jåro
 Bjørnarå
 Stavskarhytta
 Valle
 Torsdalsbu
 Nystøyl
 Rysstad
 Stakkedalen
 Austad
 Moi
 Skåmedal
 Bygland
 Åseral
 Tjaldal
 Ljosland
 Lakkenstova

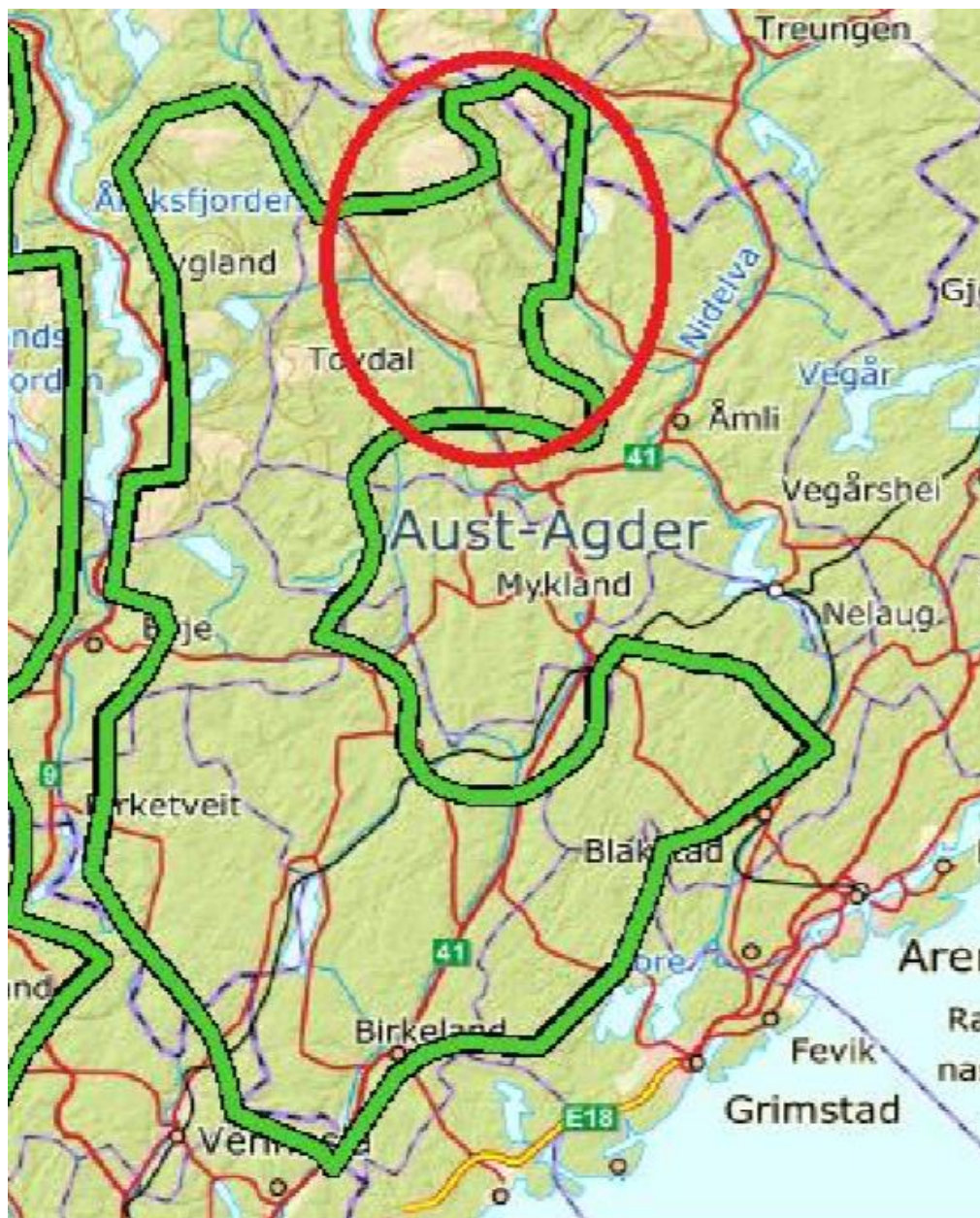
Tinn
 Raulandsgrend
 Krossen
 Vinje
 Vinje
 Åmot
 Midtbygdi
 Ofte
 Høydalsmo
 Tokke
 Lårdal
 Åmdals verk
 Vråliosen
 Kviteseid
 Eidstod
 Nisser
 Nordbygda
 Fjone
 Fyresdal
 Fyresvatnet
 Tveitsund
 Treungen
 Høgefoss
 Askland
 Vegårshei

Edland
 Totak
 Krossen
 Vinje
 Øvre Byrte
 Froland
 Berdalsbu
 Bjørnevasshytta
 Valle
 Nustøyl
 Nutevasshytta
 Kvipt
 Hengeltjønnloftet
 Mjåvasshytta
 Vindilhytta
 Grunnetjørnsbu
 Askland
 Vegårshei

Hjartdal
 Bjør
 Amotsdal
 Langlim
 Hjartdal
 Flatdal
 Seljord
 Brødlaus
 Seljord
 Morgedal
 Brunkeberg
 Midtsund
 Bø
 Kilen
 Nome
 Bø
 Drangedal
 Bustrak
 Nissedal
 Lauvdalen
 Treungen
 Høgefoss
 Felle

Figur 92 I NVE`s forslag til nasjonal rammeplan: **Rødt:**

Område med mulig justering av grense basert på vektlegging av friluftsliv

Figur 92: Rødt: Område med mulig justering av grense basert på vektlegging av friluftsliv.

Agder kjennetegnes av

- Hardt grunnfjell
- Lite løsmasser
- Kupert landskap
- Dype N-S daler
- Knudrete veisystem

Vindkraftanlegg i Agder krever svært store og brutale terrenginngrep

Stor lokal verdiskaping! Arbeidsplasser!

Hva sier Norges Handelshøyskole om dette?

ADVARER: Økonomiprofessor Øivind Anti Nilsen maner til edruelighet om lokale økonomiske effekter av vindkraftutbygging. – Veldig lite av gevinsten sitter igjen i kommunene, sier han. FOTO: HALLVARD LYSSAND

– Lite å tjene på vindkraft lokalt

– Vindkraftverk gir liten eller ingen økonomisk gevinst til lokalsamfunn eller kommuner, sier NHH-professor.

Prioritering av miljøfaglige tema

- Biologisk mangfold, fugl (rovfugl, hubro, trekk) villrein
- Landskap, synsopplevelse
- Støy & skygge - velferd
- Iskast og sikkerhet
- Naturopplevelse og friluftsliv
- Reiselivsnæring

Interessant rapport fra Miljødirektoratet 20.10.2015

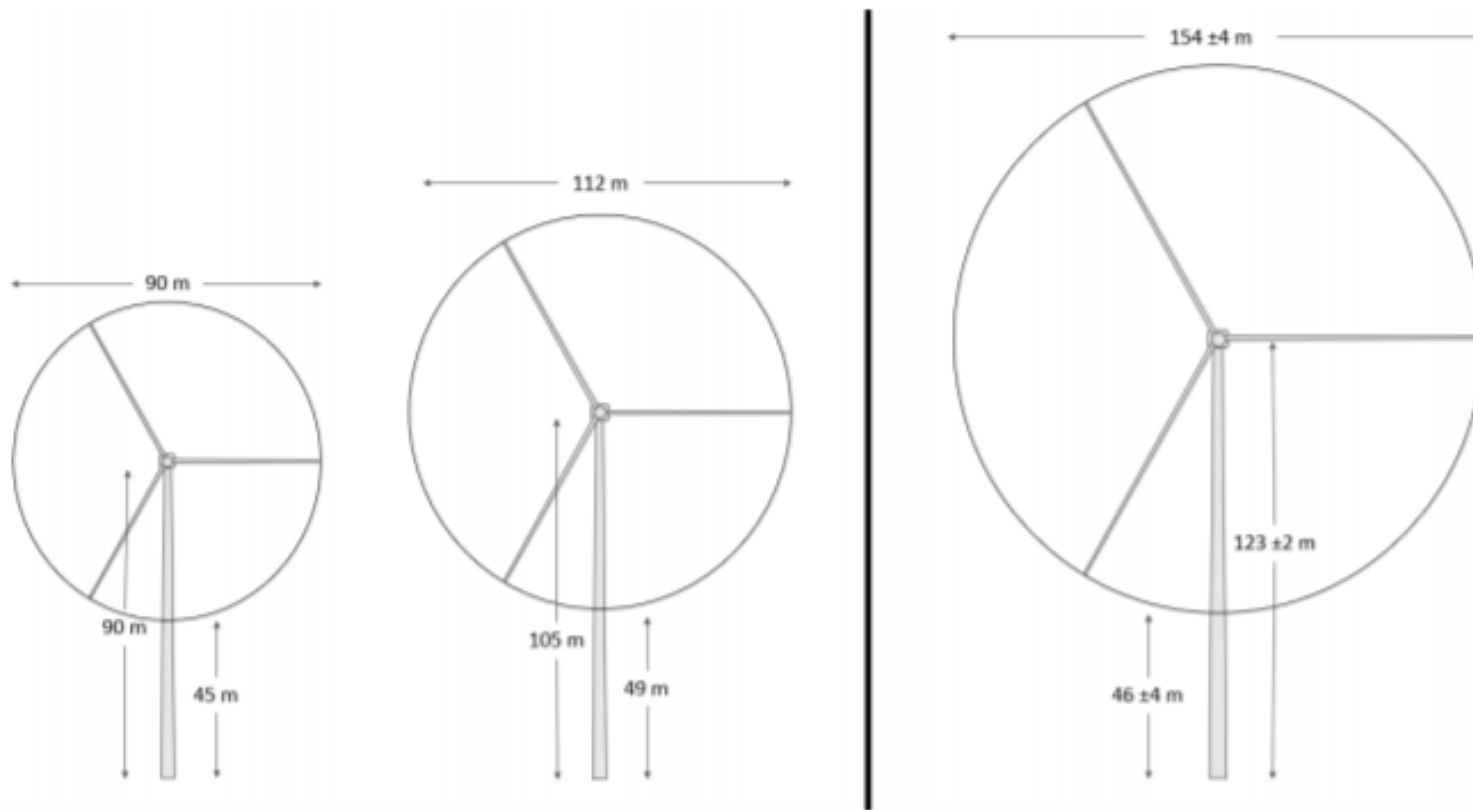

Rapport

**VINDKRAFT: Håndteringen av
miljøhensyn i konsesjonsordningen
– situasjonsbeskrivelse og anbefalinger**

- «Det er svært mangelfullt dokumentert hvordan miljøhensyn faktisk er vektlagt i NVEs prioriteringsrunder», skriver Miljødirektoratet
- Det legger til at det er «vanskelig å se noen gjennomgående konsistens i når konsekvenser for miljøverdier har betydning for konsesjonsspørsmålet eller ikke».
- Resultatet av NVEs praksis blir ifølge Miljødirektoratet at prosessene er vanskelige å etterprøve for allmennheten og andre myndigheter
- «De dårligste meldingene har vært så svake at Miljødirektoratet mener at de kunne og burde vært returnert uten behandling», skriver direktoratet.
- «NVE gir ingen begrunnelse for hvorfor de i mange tilfeller legger utredernes vurdering til grunn fremfor miljøforvaltningens innspill når det er dissens dem imellom». Direktoratet mener at valg av kilder i slike tilfeller bør drøftes.

MTA-planer som åpner for utvidelser, eks. Skorvehei i Flekkefjord

Figur 2 - Turbindimensjoner for 0-alternativet (venstre) og hovedalternativet (høyre). Turbinen i midten representerer en av de alternative utbyggingsløsningene fra konsekvensutredningen.

Eierskap og oppryddingplikt

- *Tonstad vindpark utviklet av Havgul – konsesjonen solgt til Engie (fransk) og Susi Partners (Sveits). Eierne har det siste året ligget i «krig» med Sirdal kommune. Eks. ordfører Thor Jørgen Tjørhom (SP) har i media beklaget at han i sin gikk inn for prosjektet*
- *Norske konsesjonskrav sier at det innen år 12 må stilles garantier for opprydding - men svært lite spesifikke. Norge (stat/kommune/grunneier?) sitt ansvar om selskapet går konkurs i 11 år. I Sverige må garanti foreligge fra dag 1*

Slik er Tellenes vindpark eid

STOR: Tellenes vindpark er en av landets største. Foto: Steinar Figved

Eierselskapene er registrert på flere kontinenter.

Totalt er tre av de fem selskapene i fondsstrukturen registrert på Caymanøyene. De to andre er registrert i henholdsvis Delaware, USA og i Storbritannia. Delaware er også kjent for gunstige skatteregler

Om folkeforføring, tvil og anger

- Fred Olsen Renew. tvilsomme spill i Åmli om naturrestaurering
- Buheii vindkraftverk, 4 grunneiere og et helt dalføre berørt
- Mange kommuner angrer, eks. Flekkefjord kommune og styret for landskapsvernområdet som nå ikke ønsker Skorvehei
- Støyproblemer på Lista og stemningen i Farsund i dag

Når vi er i tvil om viktige valg i livet, binder vi oss med ja eller bevarer vi frihet ved nei?

- **SI NEI TIL MER LANDBASERT VINDKRAFT I AGDER!**